

Poradní orgány Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky

Pracovní skupina pro financování protidrogové politiky

Zápis z jednání PS pro financování protidrogové politiky – online

Den: 26. 05. 2021

Čas: 09:30–11:00

Místo: Ministerstvo dopravy ČR, nábř. L. Svobody 1222/12, Praha, Malé kolegium

Přítomni: Mgr. Vedralová Jarmila (OPK ÚV ČR), Mgr. Horáčková Kateřina (OPK ÚV ČR), doc. MUDr. Mravčík Viktor, PhD. (OPK NMS ÚV ČR), Ing. Knytllová Libuše (OPK ÚV ČR), Bc. Drbohlavová Eliška, DiS. (OPK ÚV ČR), Mgr. Trojan Stanislav (OPK ÚV ČR), Dárek Daniel (Asociace krajů ČR), Mgr. Vlach Tomáš (Svaz měst a obcí ČR), Ing. Haas Jakub (MF ČR), Mgr. Heisslerová Eva (MPSV ČR), Mgr. Sklenář Vladimír (MŠMT ČR), PhDr. Lébllová Marta (MV ČR), MUDr. Minařík Jakub (SNN), Bc. Hollan Matěj (A.N.O.), Mgr. Volfová Anna (ČAA), Ing. Horecký Jiří, PhD., MBA (APSS), MUDr. Havlová Miluše (VZP ČR)

Nepřítomni: zástupce Ministerstva zdravotnictví, Univerzita Karlova, Ministerstva spravedlnosti (omluven), Svazu pojišťoven (omluven),

Program jednání

1. Úvod
2. Aktuální stav financování protidrogové politiky
3. Dotační řízení pro programy protidrogové politiky v roce 2022 (priority, dotační oblasti)
4. Diskuze k objemu finančních prostředků Úřadu vlády na r. 2022 v rámci ukazatele státního rozpočtu "Program protidrogové politiky"

Průběh jednání

1. Úvod

Mgr. Jarmila Vedralová zahájila jednání pracovní skupiny pro financování protidrogové politiky, představila účastníky jednání a shrnula organizační a technické záležitosti týkající se této pracovní skupiny. Hlavním předmětem jednání pracovní skupiny bylo nastavení dotačního řízení pro programy protidrogové politiky v roce 2022 (priority, dotační oblasti, apod.) a také diskuse k objemu finančních prostředků Úřadu vlády na r. 2022 v rámci ukazatele státního rozpočtu "Program protidrogové politiky".

2. Aktuální stav financování protidrogové politiky

J. Vedralová informovala účastníky, že v současné době probíhá dotačního řízení k II. Výzvě na r. 2021. Dotační výbor se sejde 31. 5. 2021. Předpokládá se, že koncem července budou odeslány finanční prostředky organizacím, které v dotačním řízení uspějí. Připomněla, že v dubnu proběhlo jednání k financování adiktologických služeb, ke kterému byly zaslány podklady ze strany APSS, VZP ČR a dalších subjektů. Dále hovořila o analýze predikce budoucího vývoje v oblasti závislostního chování s ohledem na dopady pandemie Covid-19 pod vedením Národního monitorovacího střediska (NMS) ÚV ČR, která byla rovněž předmětem diskusí na tomto jednání.

V. Mravčík doplnil, že v současné době v souvislosti s pandemií Covid-19 a opatřeními s ní spjatých, lze očekávat zvýšená rizika v užívání alkoholu a dalších návykových látek. Dále uvedl, že je třeba uspořádat debatu na téma dopadů této situace na fungování adiktologických služeb, respektive diskutovat o jejich posílení.

D. Dárek uvedl, že v souvislosti s touto situací by bylo vhodné vytvořit jakýsi argumentář, který by podpořil navýšení finančních prostředků pro adiktologické služby.

J. Vedralová uvedla, že jednání o státním rozpočtu a předkládání nadpožadavků, které jsou uvedeny ve střednědobém výhledu státního rozpočtu, budou probíhat v létě (červen-srpen 2021). Uvedla také, že OPK bude předkládat požadavek na navýšení finančních prostředků.

3. Dotační řízení pro programy protidrogové politiky v roce 2022 (priority, dotační oblasti)

J. Vedralová uvedla, že v současné době se jeví jako nejdůležitější udržet stávající síť adiktologických služeb. Je také žádoucí posílení kapacit adiktologických služeb. S ohledem na objem finančních prostředků na r. 2022 navrhla vytvoření dvou variant – krizové a optimální.

V. Mravčík uvedl, že mezi priority v roce 2022 by mělo patřit posílení typu služeb, které mají nedostatky v dostupnosti. Situace kolem pandemie Covid-19 způsobila, že osoby užívající návykové látky vedla k dekompenzaci (tj. k zintenzivnění užívání atd.). Lze v krátké době očekávat zvýšenou poptávku po adiktologických službách (kontaktních a ambulantních). Další prioritou se týká oblasti duševního zdraví. V. Mravčík navrhuje věnovat pozornost službám působícím v oblasti duševního zdraví. Problémem je zhoršování sociálně ekonomické situace nejzranitelnějších skupin obyvatelstva, kam patří i klienti adiktologických služeb. Navrhuje věnovat pozornost možnostem ubytovacích kapacit adiktologických služeb, popřípadě spolupracovat s dalšími službami. V souvislosti s uvolněním situace po lockdownu (noční zábava apod.) je možno uvažovat o prioritním posílení aktivit v oblasti prevence a programů harm reduction v prostředí nočního života. Mezi priority patří také problematika doléčování a prevence relapsu.

4. Diskuze k objemu finančních prostředků Úřadu vlády na r. 2022 v rámci ukazatele státního rozpočtu "Program protidrogové politiky"

J. Horecký uvedl, že v roce 2022 považuje za optimální zachovat stávající objem finančních prostředků (spolu se započítáním, příp. zvýšení platových tarifů). Dále zohlednění požadavků v rámci reformy psychiatrické péče a udržení center duševního zdraví. Doplnil, že vliv na financování sociálních služeb i na státní rozpočet může mít novela zákona o sociálních službách (např. zvýšení příspěvku na péči) a její pozměňovací návrhy.

J. Vedralová dodala, že je nutné vyjasnit otázku dalšího financování projektů v rámci reformy duševního zdraví nebo také mimo ni, kterým končí financování z fondů EU a bude nezbytné vést na toto téma diskuzi s relevantními aktéry (OPK, MZ, MPSV, AK ČR apod.) Navrhla výměnu informací o těchto projektech v rámci této pracovní skupiny.

J. Horecký uvedl, že bližší podklady k projektům EU lze očekávat v polovině června 2021 po jednání sociální komise Asociace krajů ČR a informace budou poskytnuty.

V. Mravčík navrhuje zohlednit v požadavcích na navýšení finančních prostředků navýšení základních tarifů v roce 2022.

Ing. Horecký uvedl, že bývá zvykem, že změnu nařízení vlády provede již nová vláda v listopadu v návaznosti na možnosti státního rozpočtu. Avšak vzhledem k blížícím se volbám je možné, že toto nastane ještě během léta 2021. Vyjádřil úskalí nad přerozdělováním finančních prostředků přes MPSV jednotlivým krajům. Navrhuje, že v případě navýšení základních tarifů by mělo dojít ke zvýšení alokace finančních prostředků nejen na MPSV, ale i na ÚV ČR.

J. Vedralová zmínila nejednotné rozdělování finančních prostředků mezi jednotlivými kraji.

J. Horecký uvedl, že v rámci krajů ČR fungují asi 4 přístupy přerozdělování dotací a neexistuje jednotná metodika.

T. Vlach poznamenal, že problém nerovnoměrného rozdělování finančních prostředků se dotýká z hlediska závislostního chování nejzatíženějších krajů např. Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského. Rozpočty těchto krajů nejsou schopny dotovat zmírnění dopadů užívání návykových látek z důvodu rozpočtového určení daní. Dále uvedl model dotačního programu Ministerstva vnitra na prevenci kriminality, který reflektuje regionální specifika s ohledem na závažnost situace.

D. Dárek poukázal na problematiku směrného čísla v zákoně o sociálních službách, které nezohledňuje potřeby dle závažnosti a zatíženosti regionů.

J. Vedralová v této souvislosti upozornila na to, že již v minulosti proběhlo zhodnocení chybějících adiktologických služeb v jednotlivých krajích a bude probíhat i nadále.

J. Minařík upozornil na další aspekt z hlediska geografické polohy Karlovarského kraje (přeshraniční export drog, přeshraniční přenosy infekčních onemocnění u uživatelů drog atd.).

M. Hollan vyjádřil za Asociaci nevládních organizací (A.N.O) nesouhlas se snížením alokace finančních prostředků uvedených ve střednědobém výhledu státního rozpočtu. Odkazoval se na připomínkový materiál A.N.O ve věci zajištění finančních prostředků ÚV ČR na program protidrogové politiky.

J. Vedralová zdůraznila, že OPK bude požadovat navýšení finančních prostředků v rámci dotačního řízení ÚV ČR. Vyzvala A.N.O k zaslání materiálu k danému, včetně jednoznačně rozklíčovaných požadavků a důvody na tuto částku. O tento materiál by se vyjednávání k nadpožadavku na státní rozpočet opíralo z důvodů k nim odhadovaného potřebného navýšení finančních prostředků.

D. Dárek vznesl dotaz, v jaké výši MPSV připravuje návrh výše finančních prostředků na rok 2022 ve své rozpočtové kapitole a jakým způsobem bude argumentovat, aby bylo dosaženo navýšení finančních prostředků.

E. Heisslerová odpověděla, že je požádáno cca 24 mld. Kč spolu s argumentací k navýšení finančních prostředků.

D. Dárek dodal, že lze obecný růst nákladů vlivem krize použít jako argument pro navýšení finančních prostředků.

K. Horáčková vyzvala účastníky k vyjádření se k materiálu Priority a oblasti dotačního titulu, který byl zaslán účastníkům jednání, a který bude zároveň sloužit jako podklad pro jednání VZRI a RVKPP v červnu 2021.

D. Dárek se vyjádřil k prioritám a oblastem dotací ÚV ČR. Dle něj je třeba upravit některé části kapitol, zejména oblasti prioritní podpory, které by měly být více specifikovány.

K. Horáčková uvedla, že bude upraveno k lepšímu porozumění.

D. Dárek vznesl podnět vytvořit na základě argumentů, které zazněly v rámci této pracovní skupiny argumentář ve prospěch navýšení finančních prostředků dotačních titulů.

K. Horáčková na závěr požádala účastníky o zaslání kontaktu na zástupce rezortů a organizací, kteří budou členy této pracovní skupiny. V případě, že neobdržíme jiné informace, budou za členy považováni ti zástupci, kteří se účastní dnešního jednání,

D. Dárek vznesl dotaz k MPSV a MZ ohledně reformy duševního zdraví, a to jakým způsobem bude zajištěná udržitelnost projektů zahájených v rámci této reformy i v budoucnosti, tedy po ukončení financování z fondů EU.

E. Heisslerová vyzvala D. Dárka k zaslání písemného dotazu, na který bude zodpovězeno.

J. Minařík vznesl dotaz, zda mezi priority dotačního řízení patří i podpora online intervencí, která získala na aktuálnosti v souvislosti se situací kolem pandemie Covid-19. Argumentoval některými příklady výhod online intervence např. z hlediska geografické dostupnosti.

K. Horáčková uvedla, že mezi priority patří standardní osobní kontakt s klientem a na online intervence je nahlíženo v kontextu opatření proti šíření Covid-19.

K. Horáčková na závěr jednání uvedla, že některé body k prioritám dotačního řízení v roce 2022 budou konzultovány také v rámci VZRI dne 28. 5. 2021.

Úkoly:

- **Asociace nevládních organizací (A.N.O) zašle materiál** s požadavkem na finanční zajištění adiktologických služeb, včetně jednoznačně definovaných částek a důvodů pro případné navýšení finančních prostředků pro adiktologické služby vyčleněných ve státním rozpočtu pro projekty protidrogové politiky.
- zhodnocení finančního zajištění programu „Protidrogová politika“ na rok 2022 (dopady COVID-19, končící projekty EU, apod.)

V 11:00 hod. bylo jednání pracovní skupiny pro financování protidrogové politiky ukončeno.

Zapsal: Mgr. Stanislav Trojan, v. r.

Dne: 26. 05. 2021
